

Plán péče o Přírodní rezervaci Jelení bučina

na období
2020–2029

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	5
1.1 Základní identifikační údaje	5
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	5
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	5
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	6
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	6
1.6 Kategorie IUCN.....	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	6
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	7
1.8 Cíl ochrany.....	9
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	11
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	11
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	11
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	13
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	14
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	15
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	17
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	18
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	18
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	19
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	22
3. Plán zásahů a opatření.....	23
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	23
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání.....	23
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	25
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	25
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	26
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	26
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	26
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	26
4. Závěrečné údaje	27
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	27
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	27
4.3 Seznam používaných zkratk	28
4.4 Podklady pro plán péče zpracoval	29
5. Přílohy	30

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1306
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Jelení bučina
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Jeseníky
číslo předpisu:	1/2013
datum platnosti předpisu:	25. 3. 2013
datum účinnosti předpisu:	10. 4. 2013

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Moravskoslezský
okres:	Bruntál
obec s rozšířenou působností:	Bruntál
obec s pověřeným obecním úřadem:	Vrbno pod Pradědem
obec:	Ludvíkov
katastrální území:	Ludvíkov pod Pradědem

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území (M1_orientacni_mapa.pdf)

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 786055, Ludvíkov pod Pradědem

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
742/1		lesní pozemek		5 879 565	239 706
742/16		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	255 521	218 732
Celkem					458 438*

* výměra je v souladu se záznamem podrobného měření změn (241) ze dne 28. 6. 2017

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb., zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pás do vzdálenosti 50 m od hranice zvláště chráněného území.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma (M2_katastralni_mapa.pdf)

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	45,8438	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	-	-	neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	-
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	45,8438	-		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):
překryv s jiným typem ochrany:

Jeseníky (1. a 2. zóna)
ÚSES (lokální biocentrum,
nadregionální biokoridor)
CHOPAV Jeseníky

mezinárodní statut ochrany:

-

Natura 2000

ptačí oblast:

Jeseníky CZ 0711017

evropsky významná lokalita:

-

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany jsou lesní porosty pralesovitého charakteru ve smrkobukovém vegetačním stupni s výraznou vertikální členitostí svazu *Fagion sylvaticae* s pomístně se projevujícím jarním aspektem s kyčelnicí devítilistou (*Dentaria enneaphyllos*). Součástí jsou ostrůvky suťových lesů (svaz *Tillio-Acerion*), pomístně se vyskytující lesní prameniště

(svaz *Caricion remotae*) a křoviny skal a drolin s rybízem alpským (svaz *Sambuco-Salicion capreae*).

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L5.1 Květnaté bučiny	82	<p>Bučiny svazu <i>Mercuriali perennis–Fagetum sylvaticae</i> s dominantní dřevinou buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), místy je přimíšen javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>) a smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), vtroušeny jsou javor mléč (<i>Acer pseudoplatanus</i>), jilm drsný (<i>Ulmus glabra</i>) a jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>). Keřové patro je vyvinuto jen místy a tvoří je především zmlazující buk. Pokryvnost bylinného patra je značně proměnlivá. Převažujícími druhy jsou většinou šťavel kyselý (<i>Oxalis acetosella</i>) a bukovník kapraďovitý (<i>Gymnocarpium dryopteris</i>), z dalších typických bylin byly zaznamenány např. kyčelnice cibulkonosná (<i>Dentaria bulbifera</i>), kyčelnice devítilistá (<i>Dentaria enneaphyllos</i>), kapraď samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), kostřava lesní (<i>Festuca altissima</i>), pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), ječmenka evropská (<i>Hordelymus europaeus</i>), bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), pšeníčko rozkladité (<i>Milium effusum</i>), vraní oko čtyřlisté (<i>Paris quadrifolia</i>), kokořík přeslenitý (<i>Polygonatum verticillatum</i>), věsenka nachová (<i>Prenanthes purpurea</i>) a violka lesní (<i>Viola reichenbachiana</i>).</p> <p>Bylinné patro je nejlépe zachováno v severní části PR, směrem k jihozápadu se místy vytvářejí přechody ke kyselým bučinám svazu <i>Luzulo-Fagion sylvaticae</i>. Bylinný podrost je chudší, naopak bývá lépe vyvinuto mechové patro. Na kamenných sutích ve východní části s hojným javorem klenem a jilmem horským jsou místy náznaky suťového lesa svazu <i>Tilio platyphylli-Acerion</i>. Z diagnostických druhů asociace jsou zastoupeny buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), kyčelnice cibulkonosná (<i>Dentaria bulbifera</i>), kyčelnice devítilistá (<i>Dentaria enneaphyllos</i>), kapraď samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), šťavel kyselý (<i>Oxalis acetosella</i>) a violka lesní (<i>Viola reichenbachiana</i>).</p>	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L5.4 Acidofilní bučiny	13	<p>Acidofilní bučiny svazu <i>Luzulo luzuloides</i>–<i>Fagetum sylvaticae</i> se v typické podobě vyvinuly především v jihozápadní části území. Stromové patro tvoří buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), keřové patro je sporadické, bylinné patro je většinou slabě vyvinuto.</p> <p>Z typických druhů jsou zastoupeny např. metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), třtina rákosovitá (<i>Calamagrostis arundinacea</i>), třtina chloupkatá (<i>Calamagrostis villosa</i>), kaprad' rozložená (<i>Dryopteris dilatata</i>), šťavel kyselý (<i>Oxalis acetosella</i>), bukovník kaprad'ovitý (<i>Gymnocarpium dryopteris</i>), jestřábník zední (<i>Hieracium murorum</i>), bika bělavá (<i>Luzula luzuloides</i>), brusnice borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>) a rozrazil lékařský (<i>Veronica officinalis</i>).</p> <p>Mechové patro je hojně vyvinuto, místy s 50% pokryvností. Hojně jsou v něm zastoupeny druhy dvouhrotec chlumní (<i>Dicranum montanum</i>), dvouhrotec chvostnatý (<i>Dicranum scoparium</i>), rokyt cypřišový (<i>Hypnum cupressiforme</i>) a ploník ztenčený (<i>Polytrichum formosum</i>). Z diagnostických druhů asociace jsou zastoupeny buk lesní a ploník ztenčený.</p>	a
R1.4 Lesní prameniště	maloplošně <2 %	<p>Lesní prameniště svazu <i>Caricion remotae</i> se vyskytují na několika místech v severozápadní části PR, vzácněji též v jihovýchodní části území. Jedná se o maloplošné porosty na podmačených plochách s výskytem řeřišnice hořké (<i>Cardamine amara</i>), ostřice řídkoklasé (<i>Carex remota</i>), ostřice lesní (<i>Carex sylvatica</i>), mokřýše střídavolistého (<i>Chorisphenium alternifolium</i>), čarovniku alpského (<i>Circaea alpina</i>), netýkavky nedůtklivé (<i>Impatiens noli-tangere</i>), pomněnky hajní (<i>Myosotis nemorosa</i>), rozrazilu horského (<i>Veronica montana</i>), ptačince mokřadního (<i>Stellaria alsine</i>), vrbiny hajní (<i>Lysimachia nemorum</i>), místy též se starčkem potočním (<i>Tephrosieris crispa</i>) a lipnicí oddálenou (<i>Poa remota</i>).</p>	a
S1.5 Křoviny skal a drolin s rybízem alpským	maloplošně <1 %	<p>Fragmenty křovin svazu <i>Ribeso alpini</i>–<i>Rosetum pendulinae</i> se nacházejí na vrcholcích několika skalních výchozů ve východní části území. Tvoří je především rybíz alpský (<i>Ribes alpinum</i>), který je místy doplněn zimolezem černým (<i>Lonicera nigra</i>) a bezem červeným (<i>Sambucus racemosa</i>). Bylinné patro se výrazně neliší od okolních bučin.</p>	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	maloplošně <1 %	Maloplošný výskyt svazu <i>Asplnio trichomanis–Polypodietum vulgaris</i> na stěnách, štěrbinách a římsách větších skalních útvarů ve východní části PR. Převládajícím druhem je osladič obecný (<i>Polypodium vulgare</i>), který bývá místy doplněn dalšími kapradinami např. bukovníkem kapradovitým (<i>Gymnocarpium dryopteris</i>), kapradí rozloženou (<i>Dryopteris dilatata</i>), kapradí samcem (<i>Dryopteris filix-mas</i>), bukovincem osladičovitým (<i>Phegopteris connectilis</i>) a na jednom místě též kapradí (<i>Dryopteris x ambroseae</i>).	a

***kód předmětu ochrany:**

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhlášky č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

Přibližně na 3 % území PR Jelení bučina byly vymapovány 9XA Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami a T1.3 Poháňkové pastviny (svaz *Cynosurion cristati*), které nejsou předmětem ochrany PR Jelení bučina

V předchozím plánu péče byl na území PR vymapován také biotop L4 Suťové lesy. Po posledním mapování se jedná o biotop L5.1 Květnaté bučiny s drobnými náznaky L4 suťových lesů svazu *Tilio platyphylli–Acerion* (SEDLÁČEK 2019)

Popis jednotlivých ekosystémů byl částečně převzatý z Botanického inventarizačního průzkumu PR Jelení bučina – fytocenologie od SEDLÁČKA (2019), a částečně upraven dle výsledků vlastních terénních šetření

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L5.1 Květnaté bučiny část ponechána samovolnému vývoji od r. 2004	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“	- rozloha ekosystému alespoň na současné ploše (15,46 ha) - veškerá dřevní hmota ponechána na místě k přirozenému rozpadu, zároveň ve všech fázích rozkladu a různých formách

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
<p>L5.1 Květnaté bučiny</p> <p>část zatím neponechána samovolnému vývoji</p>	<p>Zvýšení podílu pralesovitých struktur a všech hlavních druhů dřevin přirozené druhové skladby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému alespoň na současné ploše (22 ha) - heterogennější prostorová struktura alespoň na 50 % plochy - přítomnost všech hlavních druhů dřevin přirozené druhové skladby a jejich odrostlé obnovy (BK, JD, SM, KL, JV, JLH) - veškerá dřevní hmota ponechána na místě k přirozenému rozpadu, zároveň ve všech fázích rozkladu a různých formách
<p>L5.4 Acidofilní bučiny</p>	<p>Zvýšení podílu pralesovitých struktur a všech hlavních druhů dřevin přirozené druhové skladby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému alespoň na současné ploše (6 ha) - heterogennější prostorová struktura alespoň na 50 % plochy - přítomnost všech hlavních druhů dřevin přirozené druhové skladby a jejich odrostlé obnovy (BK, JD, SM, KL, JV, JLH) - veškerá dřevní hmota ponechána na místě k přirozenému rozpadu, zároveň ve všech fázích rozkladu a různých formách
<p>R1.4 Lesní prameniště</p>	<p>Zachovalé lesní prameniště svazu <i>Caricion remotae</i> v současné rozloze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému alespoň na současné úrovni
<p>S1.5 Křoviny skal a drolín s rybízem alpským</p>	<p>Ekosystém alespoň v současné rozloze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému alespoň na současné úrovni
<p>S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolín</p>	<p>Ekosystém alespoň v současné rozloze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému alespoň na současné úrovni

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

PR Jelení bučina se rozkládá v Medvědké hornatině na z. a sz. svahu Žárového vrchu (1094 m n. m.) v nadmořské výšce 740–920 m. Reliéf území rezervace je mírně zvlněný, místy jsou balvanité až skalnaté plochy. Předmětné území je součástí provincie Česká vysočina, soustava Sudetská, podsoustava Východní Sudety, dále celek Hrubý Jeseník, podcelek Medvědká hornatina, okrsek Vrbenská vrchovina, prostor rezervace je tvořen rulami, migmatity. Půdotvorným substrátem je rula, proces tvorby půd je narušován erozí, v převážné části rezervace je půda na povrchu silně skeletnatá, převládajícím typem je ranker typický, ostrůvkovitě ranker kambizemní, kambizem typická, litozem typická, pomístně glej. Území leží na pravém břehu Střední Opavy (povodí Odry) a tímto tokem je odvodňováno. Klimaticky patří do okrsku CH6 – mírně chladného s průměrnými teplotami 4–6 °C, převládají větry z. a jz. směru.

Vegetace PR Jelení bučina je tvořena převážně květnatými bučinami svazu *Fagion sylvaticae*, které na jz. okraji území nahrazují acidofilní bučiny svazu *Luzulo-Fagion sylvaticae*. Pouze maloplošně se v lesní světlině vyskytují sešlapávané trávníky blízké svazu *Cynosurion cristati*, na podmáčených místech v okolí pramenišť vegetace svazu *Caricion remotae*, na skálách ve v. části křoviny s rybízem alpským spadající do svazu *Sambuco-Salicion capreae* a šterbinová vegetace kyselých skal s osladičem obecným svazu *Asplenion septentrionalis*.

Rezervace je tvořena zbytkem smíšeného lesního porostu s výraznou vertikální členitostí, horní etáž je na části území ve stádiu rozpadu. Dominantní dřevinou je zde buk lesní, dále javor klen a smrk ztepilý s bohatým podrostem buku, vtroušeně se zde vyskytuje javor mléč, jilm drsný, jedle bělokorá v důsledku zásahů člověka chybí (v 60. letech minulého století byla na území rezervace zcela vytěžena). Lesní porosty v širším okolí jsou tvořeny v naprosté většině kulturními smrčínami. S. od rezervace se nachází porosty relativně kompaktní, směrem na jv. a j. (část Žárového vrchu a svahy Lyry) jsou rozsáhlé plochy smrkových mlazin anebo holiny po kalamitách vzniklých v důsledku větru a působení imisí.

V současné době v přirozeném zmlazení naprosto převládá buk lesní, i po malém otevření zápoje v důsledku odumírání a fyzického rozpadu jednotlivých velikanů anebo působením větru obsazuje nově vzniklé světliny. Silným zmlazováním buku a tlakem spárkaté zvěře je ve zmlazení potlačován zejména javor. Chybějící jedle je zde vnášena uměle do oplůtků, vhodné porostní mezery jsou chráněny proti škodám zvěří. Pralesovitě jádro je od r. 2004 ponecháno samovolnému vývoji, tj. bez provádění úmyslných i nahodilých těžeb.

V jádrovém území na ploše 25 ha, kde byla zahrnuta také stará pralesovitá část ponechána samovolnému vývoji (15,46 ha), JAKUBCOVÁ (2017) zkoumala strukturu a dynamiku populace smrku ztepilého, javoru klenu, javoru mléče a jilmu horského. Do měření byly zahrnuty jedinci s DBH > 9 cm a výsledky byly následně srovnány s výsledky měření ORLEM (1996) před 20 lety. Na základě zjištěných výsledků lze celkově konstatovat, že u všech sledovaných dřevin vzrostla hodnota výčetní kruhové základny (m²) a rovněž zásoba dřevní hmoty (m³), počty ovšem klesají – nejvýraznější úbytek byl evidován u jilmu drsného.

Mimo oplocenky kromě buku a smrku neodrůstá prakticky nic dalšího. Zároveň byly založené 3 trvalé monitorovací kruhové plochy s výměrou 1000 m², kde autorka pomocí technologie Field-Map® zaměřila pozice stromů, dále jejich dendrometrické veličiny včetně parametrů tlejícího dřeva. Jejich opakované přeměření poskytne cenné informace o dynamice vývoje lesního ekosystému v čase.

Na základě bryologického průzkumu z r. 2004 (HRADÍLEK 2004) bylo zde nalezeno celkem 97 druhů mechorostů, k nejvýznamnějším a nejvzácnějším patří sourubka zpeřená (*Neckera pennata*) a mech druhu (*Pseudoamblystegium subtile*), viz tab. 2.2.

V r. 2012 bylo v území mykologickým inventarizačním průzkumem (DVOŘÁK 2012) zachyceno celkem 272 druhů hub, z toho 49 (18 %) mykorizních druhů, 178 (65 %) lignikolních (dřevních) saprofytů (a saproparazitů) a 40 (15 %) terestrických (pozemních a na opadu rostoucích) saprofytů (a další zástupce jiných ekologických skupin). Nápadný je vysoký podíl dřevních druhů – prakticky 2/3 nalezených druhů – potvrzující jejich dominantní význam pro diverzitu makromycetů v přirozených lesích. Zaznamenáno bylo 31 druhů Červeného seznamu (HOLEC & BERAN 2006), z toho 2 druhy kriticky ohrožené – vláknice štětinatá (*Inocybe hystrix*) a pórnatka Stellina (*Skeletocutis stellae*), 12 druhů ohrožených – kalichovka leptoniová (*Arrhenia epichysium*), kalichovka matná (*Chrysomphalina grossula*), zubatka tvrdá (*Crustomyces subabruptus*), kržatka šikmá (*Flammulaster limulatus*), kornatec zápašný (*Gloeohypochnicium analogum*), ostenatka žlutá (*Mucronella flava*), helmovka dvojvonná (*Mycena diosma*), šupinovka ježatá (*Pholiota squarrosoides*), štitovka síťnatá (*Pluteus phlebophorus*), š. vločkatá (*P. podospileus*), š. Thomsonova (*P. thomsonii*), holubinka hnědofialová (*Russula brunneoviolacea*) a holubinka Raoultova (*Russula raoultii*), 9 zranitelných druhů – mozkovka rosolovitá (*Ascotremella faginea*), plaménka drobnovýtrusá (*Gymnopilus bellulus*), houžovec bobří (*Lentinellus castoreus*), štitovka huňatá (*Pluteus hispidulus*), š. stinná (*P. umbrosus*), bělochoroš vlnitý (*Postia undosa*) a holubinka sluneční (*Russula solaris*), 6 druhů téměř ohrožených – bolinka černohnědá (*Camarops tubulina*), hrboľatník vonný (*Cystostereum murrayi*), outkovečka naoranžovělá (*Frantisekia mentschulensis*), korálovec jedlový (*Hericius flagellum*), kornatka polská (*Hyphodermopsis polonensis*), ohňovec ohraničený (*Phellinus nigrolimitatus*) a hlíva hnízdovitá (*Phyllotopsis nidulans*), a 2 druhy, o jejichž stupni ohrožení nejsou dostatečné informace – závojenka buková (*Entoloma* cf. *placidum*) a holubinka krátkonohá (*Russula curtipes*).

Ze seznamu zvláště chráněných druhů hub podle zákona o ochraně přírody č. 114/1992 Sb. a vyhlášky č. 395/1992 Sb. se v území vyskytuje pouze bolinka černohnědá (*Camarops tubulina*; v kategorii „kriticky ohrožených“).

Na území rezervace byl v posledních letech dále zjištěn výskyt dvou vzácných druhů brouků (kovařík – *Diacanthous undulatus* a *Dendrophagus crenatus*) vázaných na tlející dřevo, oba jsou uvedeny v Červeném seznamu bezobratlých ČR (HEJDA et al. 2017) v kategorii „ohrožený“ (EN). Dále zde byl zaznamenán okáč menší (*Erebia sudetica*), zařazený v červeném seznamu kategorii „zranitelný“, který zde ale nemá vhodné biotopové podmínky, jde pravděpodobně o zatoulance.

V r. 2018 proběhl entomologický průzkum brouků (KAŠÁK 2018) zacílen na vybrané čeledi saproxylických brouků a epigeické predátory. Z významnějších druhů byl nalezen např. vyklenutec *Curimus* cf. *erichsoni*, střevlík hrboľatý *Carabus variolosus* (silně ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., chráněný evropským společenstvím v rámci soustavy Natura 2000 a klasifikovaný dle Červeného seznamu jako „téměř ohrožený“) nebo kovařík

Denticollis interpositus a lenec *Melandrya barbata* (dle Červeného seznamu v kategorii „ohrožený“).

V r. 2010 byl zde proveden malakologický průzkum (LACINA 2010), celkem bylo nalezeno 38 druhů měkkýšů, 6 druhů je v červeném seznamu řazeno do kategorie „zranitelný“, 2 druhy – slimáčnice lesní (*Eucobresia nivalis*) a blyštivka skleněná (*Perpolita petronella*) v kategorii „ohrožený“.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č.395/1992Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Rostliny			
<i>Huperzia selago</i> – vranec jedlový	O	NT	Roztroušeně v PR
<i>Lycopodium annontinum</i> – plavuň pučivá	O		Roztroušeně v PR
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> subsp. <i>Fuchsii</i> – prstnatec Fuchsův pravý	O	NT	Výskyt v západní části PR
Houby			
<i>Camarops tubulina</i> – bolinka černohnědá	KO	NT	V území během IP v roce 2012 celkem 6 nálezů na ležících kmenech smrku.
Živočichové			
<i>Eucobresia nivalis</i> – slimáčnice lesní	O	EN	Ve vazbě na vlhké mikrolokalitty
<i>Perpolita petronella</i> – blyštivka skleněná	O	EN	Ve vazbě na vlhké mikrolokalitty
<i>Bielzia coerulans</i> – modranka karpatská		VU	Ve vazbě na listnatou opadanku a tlející kmeny
<i>Clausilia cruciata</i> – závornatka křížová		VU	V padlém dřevě a na skalách
<i>Cochlodina orthostoma</i> – vřetenovka rovnoústá		VU	Ve vazbě na opadanku, zejména javoru klenu
<i>Macrogastra tumida</i> – řasnatka nadmutá		VU	Ve vazbě na opadanku
<i>Semilimax kotulae</i> – slimáčník horský		VU	Ve vazbě na tlející dřevo
<i>Vertigo alpestris</i> – vrkoč horský		VU	Ve vazbě na opadanku v prostorech mezi kameny
<i>Melandrya barbata</i>		EN	Ve vazbě na tlející dřevo
<i>Denticollis interpositus</i>		EN	Ve vazbě na tlející dřevo
<i>Dendrophagus crenatus</i>		EN	Ve vazbě na tlející dřevo
<i>Diacanthous undulatus</i>		EN	Ve vazbě na tlející dřevo
<i>Carabus variolosus</i> – střevlík hrboletý	SO	NT	Ve vazbě na vlhké partie v rezervaci, zejména na prameniště.
<i>Carabus irregularis</i> – střevlík nepravidelný	O	NT	Ve vazbě na tlející dřevo
<i>Oxythyrea funesta</i> – zlatohlávek tmavý	O	VU	Občasný výskyt
<i>Trichius fasciatus</i> – zdobenec skvrnitý	O	NT	Ve vazbě na trouchnivějící dřevo

druh	kategorie podle vyhlášky č.395/1992Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Meloe violaceus</i> – majka fialová	O	VU	Lesní světliny
<i>Erebia sudetica</i> – okáč sudetský	SO	VU	Náhodný výskyt
<i>Columba oenas</i> – holub doupňák	SO	VU	Hnízdění ve stromových dutinách, min. 1 pár
<i>Corvus corax</i> – krkavec velký	O		Pravidelné zálety, hnízdění pravděpodobně mimo rezervaci
<i>Ficedula parva</i> – lejsek malý	SO	VU	Hnízdění ve starších bukových porostech
<i>Strix uralensis</i> – puštík bělavý	KO	CR	Hnízdění ve stromových úkrytech, 1 pár
<i>Glucidium passerinum</i> – kulíšek nejmenší	SO	VU	Hnízdění ve stromových dutinách, 1 pár
<i>Aegolius funereus</i> – sýc rousný	SO	VU	V minulých letech hnízdící ve stromových dutinách v rezervaci, aktuálně hnízdící mimo rezervaci v oblasti Žárového vrchu
<i>Tetrastes bonasia</i> – jeřábek lesní	SO	VU	Přítomnost v celé oblasti Žárového vrchu, hnízdění pravděpodobně zejména v hřebenových partiích mimo PR
<i>Scolopax rusticola</i> – sluka lesní	O	VU	Na vlhkých částech PR se světlinami

* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený

** podle Červených seznamů: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený; podle GRULICH & CHOBOT (2017), KUČERA et al. (2012), HOLEC & BERAN (2006), HEJDA et al. (2017), CHOBOT & NĚMEC (2017)

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejvýznamnějším abiotickým disturbančním činitelem na území PR Jelení bučina je jednoznačně vítr. Tento disturbanční činitel nemůže předměty ochrany nijak ohrozit. Především z hlediska aktuálního stavu lesních ekosystémů je silná větrná disturbance naopak žádoucí, ovšem s ponecháním vzniklého biologického dědictví (struktury, veškerá dřevní hmota na místě k zetlení). Může tak dojít k otevření prostoru – ke zlepšení světelných podmínek pro odrůstání javorů, jilmu a dalších druhů vyžadujících vyšší světelný požitek, než jaký mají k dispozici dnes. Přirozeně disturbované plochy s přirozeně se rozkládajícími a zároveň osluněnými kmeny představují zásadní „hotspoty“ především pro saproxylické organizmy (organizmy vázané na mrtvé dřevo). Ležící stromy a jejich skupiny mohou současně posloužit jako mechanická bariéra pro vniknutí a okus zmlazení spárkatou zvěří.

b) biotické disturbanční činitele

Nejvýznamnějším biotickým škůdcem je spárkatá zvěř (především jelení). Bez mechanické ochrany (oplocenky, oplůtky) proti zvěři kromě buku a smrku žádná jiná dřevina prakticky neodrůstá. Tento stav posouvá vývoj lesního ekosystému směrem ke druhové unifikaci – jednoznačně ve prospěch buku lesního. Působí zde tzv. „ostrovní efekt“, do rezervace se

stahuje zvěř z okolních, podstatně méně úživných hospodářských smrkových lesů, nachází zde klid a trvale poškozují okusem obnovu.

V případě smrku ztepilého je to podkorní hmyz, primárně lýkožrout smrkový (*Ips typographus*), nicméně smrk je zde zastoupen v podílu cca 7 %, navíc majoritně ve věku kolem 30 let. I když dojde k odumření starých jedinců, bude bez problémů nahrazen, navíc lokálně zmlazuje, zvěř jej v zásadě významně nepoškozuje, tudíž z ekosystému nevymizí. S ohledem na podíl starých – pro kůrovce atraktivních smrků, navíc rostoucích jednotlivě v mozaice s listnáči, ke gradaci podkorního hmyzu dojít reálně nemůže.

Z hlediska populací některých vzácných druhů dřevin přichází kromě zvěře v úvahu grafióza na jilmeh. V případě vtroušeného jilmu horského, mimo jiné vcelku zdravé populace, existuje riziko odumření tímto tracheomykózním onemocněním, které způsobují houby *Ophiostoma ulmi*, jež v ČR zdecimovalo podstatou část tohoto druhu.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Území rezervace začalo být chráněno vyhlášením Chráněné krajinné oblasti Jeseníky v r. 1969. Již v r. 1970 byl zpracován návrh na vyhlášení státní přírodní rezervace „Jelení bučina“ o rozloze 22,96 ha a schválen Radou ONV v Bruntále usnesením č. 1587 ze dne 12. 6. 1970. Přes tato schvalovací řízení byla plocha rezervace změněna (zmenšena) při obnově LHP v r. 1971. Tato změna byla opětovně projednána a odsouhlasena podnikovým ředitelstvím Severomoravských státních lesů v Krnově a odborem VLHZ SmKNV v Ostravě.

Následně vyhláškou ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 14. prosince 1990 o zřízení státních přírodních rezervací Borek u Velhartic, Čtyři palice, Králícký Sněžník, Rejvíz, V rašelinách a o zřízení státních přírodních rezervací Bukové kopce, Holina, Fajmanovy skály a Klenky, Chynínovské buky, Kokšín, Lopata, Míšovské buky, Lípa, Třímanské skály, Habrová seč, Žákova hora, Praděd, Suchý vrch a **Jelení bučina**, přílohou č. 19 vyhlášky č. 6/1991 Sb. na ploše 23,40 ha, jejíž poslání bylo definováno jako „ochrana zbytku smrkové bučiny typické pro horský stupeň Hrubého Jeseníku“.

V roce 1999 byl vypracován geometrický plán a následně Vyhláškou Správy Chráněné krajinné oblasti Jeseníky ze dne 12. 12. 2000 o zřízení přírodní rezervace „Jelení bučina“ byla znovu vyhlášena o výměře 25,55 ha s účinností vyhlášky ke dni 1. 1. 2001.

Poslední vyhlášení za účelem rozšíření rezervace o navazující bukové porosty západně od tehdejšího území proběhlo v letech 2012–2013. Rezervace tak byla rozšířena z 25,55 ha na současných 45,84 ha. Došlo k rozšíření území PR o porostní sk. 606A05a se zastoupením buku cca 95 % a s několika lesními prameništi, dále pak o 606A08, v níž se nachází nevylišený fragment starého bukového porostu blížícího se charakterem jádrové části PR. Zároveň byla z území PR vyloučena převážná část porostní sk. 606B02, malá část 606B06 a celá porostní sk. 606B04, spolu o celkové výměře 3,68 ha. Celkem tedy byla rezervace rozšířena o 20,29 ha.

b) lesní hospodářství

Na současný stav lesů v rezervaci i v jejím širším okolí měla vliv především majetková držba a s ní související hospodaření v lesích. Historicky se jedná o lesní komplex, jenž byl součástí Bruntálského panství, které bylo od r. 1621 po několik staletí majetkem Řádu německých rytířů. Na majetku Bruntálského panství se intenzivně hospodařilo již od poloviny 17. stol., kde se rozvíjelo železářství, na jehož provoz bylo potřeba značné množství dřeva, které bylo nejdříve získáváno z dostupných lokalit toulavou sečí. Do počátku 18. stol. byly prakticky všechny dostupné porosty vytěženy a postupovalo se do vyšších – méně přístupných poloh. Později vzniklé hospodářské úpravy lesa opustily toulavou seč, zaměřily se na seč holou a následnou umělou obnovou – nejprve síje, pak sadba.

V prostoru území rezervace byl někdy před r. 1750 původní porost postupně těžen toulavou sečí, po níž se přirozeně obnovil, na jejím z. okraji také došlo k síji smrku, čímž se jeho podíl značně zvýšil. Naplánovaná seč za účelem domýcení starého porostu nad zmlazením se nikdy nerealizovala. Smrk byl postupně redukován abiotickými i biotickými faktory, pak byl postupně těžen částečně buk a zároveň doplňován smrk nejistého původu. Po stránce zařizovací i po stránce dřevinné byl vcelku složitý a není zde účelné se tímto podrobně zabývat – víc viz Historický průzkum HOŠEK (1982). Ještě nutno doplnit, že v 60. letech minulého století došlo v rámci těžeb „přestárlých“ porostů ke kompletnímu vytěžení jedle bělokoré. Od té doby se do pralesovitého jádra prakticky nijak těžebně nezasahovalo, v mladších porostech zařazených do rezervace v r. 2013 bylo provedeno několik výchovných zásahů a včetně zpracování kůrovcového dříví.

Během platnosti přechozího plánu péče, přesněji v r. 2015, došlo na základě zákona č. 428/2012 Sb., zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů, k navrácení majetku a tímto k zániku Lesní správy Karlovice (Lesy České republiky, s. p.), ve správě které PR Jelení bučina do té doby byla. Od r. 1. 1. 2016 je tak PR Jelení bučina ve správě Lesní správy Janovice (Lesy České republiky, s. p.). Území je v současné době potenciálně restituční, opětovně si jej nárokuje Řád německých rytířů, kterým bylo podle Benešových dekretů v roce 1946 zkonfiskováno a od té doby zůstalo ve vlastnictví státu.

Dlouhodobým cílem, přesahujícím časový rámec tohoto plánu péče, je ponechání celého území PR samovolnému vývoji a jeho ekologická samostatnost, což se v jádrové části dnes již uplatňuje. Pro takové fungování se jeví jako optimum plocha 50 ha (KORPEL 1991). VACEK et al. (2007) doporučují v bučinách výměru v rozmezí 17–97 ha. Jako vhodný tvar se jeví kruhový, čtvercový, obdélníkový s poměrem stran max. 1:3 z důvodu zamezení značného podílu ekotonálního efektu, což byl dalším důvodem jejího rozšíření v r. 2013.

Způsoby využití s negativními vlivy na prostředí:

- hospodaření v 19. a 20. století preferující smrk ztepilý na úkor jiných dřevin
- kompletní vytěžení jedle bělokoré
- stavy zvěře neodpovídajících úživnosti lesního ekosystému s nepříznivými důsledky pro obnovu některých druhů dřevin (jedle, javory, jilm horský aj.)

Způsoby využití s pozitivními vlivy na prostředí:

- v pralesovité části rezervace nebyly vytěženy všechny stromy, což vedlo ke vzniku řady pralesovitých struktur
- pralesovité jádro (stará část rezervace) relativně dlouho ponechána nerušenému vývoji,

čímž došlo k postupné akumulaci a velkého množství tlejícího dřeva vysoké kvality (objemné kmeny, různé formy a stádia rozkladu)

c) myslivost

Podstatně dříve, než se začalo se systematickým využíváním lesů, byly rozsáhlé lesní komplexy včetně dnešního území PR využívány zejména myslivecky. Se vzrůstající hospodářskou činností v průběhu 18. stol. význam myslivosti poklesl a lesnictví nabývalo stále více na významu, stavy zvěře proto značně kolísaly. Přesto, že se stavy spárkaté zvěře celkově v posledních letech o něco snížily, zvěř (zejména jelení) je zde nejvýznamnějším limitujícím faktorem pro odrůstání výsadeb jedle, přirozené obnovy javorů a jilmu. Souvisí to i s faktem, že PR Jelení bučina je na značně velkém území, kde dominují nepůvodní smrkové monokultury, malým ostrůvkem smíšeného lesa v širokém okolí (viz kap. 2.1.3). Držitelem honitby „Bučina“ na území rezervace jsou Lesy České republiky, s. p. (Lesní správa Janovice), honitba je v nájmu fyzické osoby.

d) rekreace a sport

Území rezervace není nijak rekreačně využíváno, pouze na v. hranici PR vede zeleně značená cyklotrasa KČT č. 6068 ve směru Kóta – Sedlová Bouda, Vrbno pod Pradědem. Využívání lesní cesty „Zámecká“ (kat. 1L) jako cyklotrasy nemá na území PR žádný negativní vliv, je součástí jejího ochranného pásma.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Plánovací dokumenty:

BURIAN, J., (eds.) 2001. Oblastní plán rozvoje lesů (OPRL). Přírodní lesní oblast (PLO) 27 Hrubý Jeseník. Platnost 2001–2020. Textová část. – ÚHÚL Brandýs nad Labem, Olomouc, s. 253.

KAVALEC, K., 2004. Plán péče o PR Jelení bučina na období 2004–2013, Depon. In: Rezervační kniha PR Jelení bučina. Správa CHKO Jeseníky. Jeseník, 26 s.

HAVIRA, M., 2013. Plán péče o PR Jelení bučina na období 2013–2022, Depon. In: Rezervační kniha PR Jelení bučina. Správa CHKO Jeseníky. Jeseník, 19 s.

KOLEKTIV AUTORŮ SPRÁVY CHKO JESENÍKY, 2014. Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Jeseníky na období 2014–2023, návrhová část. Depon. In: Archiv Správy CHKO Jeseníky, Jeseník, 122 s.

Lesní hospodářský plán pro lesní hospodářský celek Janovice platný na období 2011–2020
Přirozená dřevinná skladba podle SLT, Brandýs n. L. (2003)

Právní předpisy:

Nařízení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod (CHOPAV Jeseníky)

Nařízení vlády č. 599/2004 Sb. ze dne 27. října 2004, o vyhlášení Ptačí oblasti Jeseníky
Protokol o vymezení zón Chráněné krajinné oblasti Jeseníky ze dne 27. června 1994, č.j.: OOP/2818/94 (MŽP ČR, odbor ochrany přírody)

Vyhláška ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 14. prosince 1990 o zřízení státních přírodních rezervací Borek u Velhartic, Čtyři palice, Králícký Sněžník, Rejvíz, V rašelinách a o zřízení státních přírodních rezervací Bukové kopce, Holina, Fajmanovy

skály a Klenky, Chynínovské buky, Kokšín, Lopata, Míšovské buky, Lípa, Třímanské skály, Habrová seč, Žákova hora, Praděd, Suchý vrch a **Jelení bučina**, přílohou č. 19 vyhlášky č. 6/1991 Sb.

Vyhláška č. 3/2000 Správy Chráněné krajinné oblasti Jeseníky ze dne 12. 12. 2000 o zřízení přírodní rezervace „Jelení bučina“

Nařízení správy č. 1/2013 ze dne 25. 3. 2013 o vyhlášení Přírodní rezervace Jelení bučina a stanovení její bližších ochranných podmínek

Vyhláška č. 45/2018 Sb. ze dne 15. března 2018 o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

– příloha č. 4: přehled souborů lesních typů ČR

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

– příloha č. 4: číselné označení, názvy a zkratky dřevin

Vyhláška č. 395/1992 Sb. ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 11. června 1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Výnos Ministerstva kultury České socialistické republiky ze dne 19. 6. 1969 o zřízení chráněné krajinné oblasti „Jeseníky“, čj.: 9.886/69 – II/2

Zákon č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny v platném znění

Zákon č. 289/1995 Sb., zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	27 – Hrubý Jeseník
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	Karlovice ve Slezsku, 711000
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	45,84
Období platnosti LHP	2014–2023
Organizace lesního hospodářství	Lesní správa Janovice, revír 11 Vrbno

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 27 – Hrubý Jeseník				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT*	Výměra (ha)	Podíl (%)
6F*	Svěží kamenitá smrková bučina	SM 15–30, JD 20–35, BK 40–60, KL 10–20, JV +– 10, JLH+–5, JS +–1, JR+ (TS+)	45,84	100
Celkem			45,84	100 %

* lesnická typologie byla během r. 2012 na žádost vlastníka aktualizována, oproti předchozímu plánu péče byl zde vymapován pouze SLT 6F

Porovnání současné (SDS) a přirozené druhové skladby* (PDS) lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	smrk ztepilý	3,13	6,83	4,58	10
JD	jedle bělokora**	+	+	11,46	25
MD	modřín opadavý***	+	+	+	+
Listnáče					
BK	buk lesní	38,10	83,12	20,63	45
KL	javor klen	3,71	8,09	6,87	15
JV	javor mléč	0,74	1,61	1,38	3
JLH	jilm horský	1,06	2,31	0,46	1
JS	jasan ztepilý	+	+	0,46	1
JR	jeřáb ptačí	+	+	+	+
TS	tis červený	+	+	+	+
Celkem		45,84 ha	100 %	45,84 ha	100 %

* uvedené zastoupení jednotlivých dřevin vychází z tabulek přirozené dřevinné skladby podle ÚHÚL (2003) a PLANETA (2006)

** v PR se nevyskytuje žádný mateřský jedinec JD, jedná se pouze o výsadby prováděné v posledních 20 letech

***určitý podíl modřínu opadavého v rámci dané oblasti v přirozeném zastoupení nelze vyloučit

- u dřevin PDS, kde je jejich procentický podíl stanoven v rozsahu dvou hodnot, je konečné zastoupení dáno jako průměr těchto hodnot

- současnou dřevinnou skladbu reflektuje v případě etážových porostů vždycky horní, resp. nejstarší etáž

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

(T1_popis_lesnich_porostu.doc)

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů (M3_mapa_ploch.pdf)

M4 – Lesnická mapa typologická (M4_typologicka_mapa.pdf)

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů (M5_mapa_stupnu_prirozenosti.pdf)

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L5.1 Květnaté bučiny (pralesovité jádro) část ponechána samovolnému vývoji od r. 2004 na ploše 15,46 ha (JPRL 606B17/3, aktuálně 606B17/4/2)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
- rozloha ekosystému alespoň na současné ploše (15,46 ha)	V minulém plánu péče byla zájmová plocha tvořena mozaikou L5.1 Květnaté bučiny (80 %) a L4 Suťové lesy (20 %). Na základě aktuálního mapování se jedná pouze o L5.1 Květnaté bučiny s drobnými náznaky suťového lesa (L4). Plocha ekosystému se změnila (zvětšila) v důsledku upřesnění (revize).		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	
- veškerá dřevní hmota ponechána na místě k přirozenému rozpadu, zároveň ve všech fázích rozkladu a různých formách	Z území se dřevní hmota v průběhu posledních cca 30 let neodvážá, ale zůstává na místě k zetlení, tzn., že také v minulém plánu péče zůstávala veškerá dřevní hmota na místě k zetlení. Tento dlouhodobý trend zajistil přítomnost všech stádií tlení a různých forem. Důležité je započatou kontinuitu opětovným zasahováním nenarušit a dřevní hmotu neodvážet.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

ekosystém:	L5.1 Květnaté bučiny část zatím neponechána samovolnému vývoji		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
- rozloha ekosystému alespoň na současné ploše (22 ha)	V minulém plánu péče byla zbylá plocha tvořena pouze biotopem L5.1 Květnaté bučiny. Na základě aktuálního mapování se na části plochy vyskytuje také L5.4 Acidofilní bučiny (viz níže). Plocha ekosystému se změnila (zmenšila) pouze v důsledku upřesnění (revize).		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	
- heterogennější prostorová struktura alespoň na 50 % plochy	Z hlediska prostorové struktury se jedná o relativně homogenní bučiny průměrného stáří 60–90 let s příměsí javoru kleny, javoru mléče a jilmu drsného, místy s charakterem hospodářského lesa. Proto je navrženo provést těžební zásah formou několika maloplošných kotlíků s pokácením 5–10 stromů bez jejich další manipulace s ponechání veškeré dřevní hmoty v porostu. Předpokládaný časový horizont dosažení cíle je 3–4 decennia.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	setrvalý	
- přítomnost všech hlavních druhů dřevin přirozené druhové skladby a jejich odrostlé obnovy (BK, JD, SM, KL, JV, JLH)	Ve druhové skladbě lesního ekosystému chybí v nejstarší stromové etáži jedle bělokorá (vyskytuje se pouze ve formě umělé obnovy), která se zde provádí posledních 5 let, do přirozené i uměle vzniklých porostních mezer s následnou mechanickou ochranou. V nejmladší etáži chybí odrostlá obnova javoru kleny a javoru mléče (mateřské stromy postupně odumírají, ale prakticky neodrůstá jejich nová generace). I když po ploše tyto dřeviny vcelku dostatečně zmlazují, kombinací neustálého poškozování zvěří (hlavní faktor) a nedostatečných světelných podmínek jejich další generace prakticky neodrůstá. I když po ploše tyto dřeviny dostatečně zmlazují, v důsledku kombinace neustálého poškozování zvěří (hlavní faktor) a nedostatečných světelných podmínek jejich další generace prakticky neodrůstá (obdobně to platí pro jilm horský, jeho obnova se objevuje zcela výjimečně). Odrostlá obnova buku se objevuje pouze ojediněle, nejčastěji v oplocenkách, jinak plošně je zcela dostatečná, nicméně silně poškozována okusem zvěří, staří jedinci smrku nejčastěji v důsledku působení abiotických činitelů postupně odumírají, kontinuita smrku jako druhu je ve stávající přirozené obnově zajištěna. Předpokládaný časový horizont dosažení cíle je 3–4 decennia.		
	stav:	špatný	
	trend vývoje:	setrvalý	
- veškerá dřevní hmota ponechána na místě k přirozenému rozpadu, zároveň ve všech fázích rozkladu a různých formách	V průběhu předchozího plánu péče byla část dřevní z rezervace odvezena (celkem 75 m ³ smrku – jednalo se o kůrovci napadené stromy ze z. okraje rezervace). Vzhledem k tomu, že se jedná o strukturně homogenní porosty, zatím nedochází k akumulaci dřevní hmoty v objemech a kvalitě, jako v případě jádrové části (především ve formě ležících stromů). Tuto formu dřevní hmoty zajistí pokácení několika stromů při tvorbě maloplošných kotlíků (viz výše). Předpokládaný časový horizont dosažení cíle je 3–4 decennia.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	setrvalý	

ekosystém:	L5.4 Acidofilní bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
- rozloha ekosystému alespoň na současné ploše (6 ha)	Ekosystém byl vymapován nově, jehož plocha činí 6 ha (cca 13 % území PR), fyziognomicky je rozdíl mezi biotopy L5.4 a L5.1 pouze nepatrný.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	-
- heterogennější prostorová struktura alespoň na 50 % plochy	Z hlediska prostorové struktury se jedná o relativně homogenní bučiny průměrného stáří 60–90 let s příměsí javoru klenu a javoru mléče, místy s charakterem hospodářského lesa. Proto je navrženo provést těžební zásah formou několika maloplošných kotlíků s pokácením 5–10 stromů bez jejich další manipulace s ponechání veškeré dřevní hmoty v porostu. Předpokládaný časový horizont dosažení cíle je 3–4 decennia.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
- přítomnost všech hlavních druhů dřevin přirozené druhové skladby a jejich odrostlé obnovy (BK, JD, SM, KL, JV, JLH)	Z hlediska druhové skladby lesního ekosystému chybí v nejstarší stromové etáži jedle bělokorá (vyskytuje se pouze ve formě výsadeb) a v nejmladší odrostlá obnova javoru klenu a javoru mléče (mateřské stromy postupně odumírají, ale prakticky neodrůstá jejich nová generace). I když po ploše tyto dřeviny dostatečně zmlazují, v důsledku kombinace neustálého poškozování zvěří (hlavní faktor) a nedostatečných světelných podmínek jejich další generace prakticky neodrůstá. Odrostlá obnova buku se objevuje pouze ojediněle, nejčastěji v oplocenkách, jinak plošně je relativně dostatečná, nicméně silně poškozována okusem zvěří, staří jedinci smrku sice postupně odumírají v důsledku působení abiotických a biotických faktorů, kontinuita smrku jako druhu je však ve stávající přirozené obnově zajištěna. Jilm horský zcela chybí. Předpokládaný časový horizont dosažení cíle je 3–4 decennia.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý
- veškerá dřevní hmota ponechána na místě k přirozenému rozpadu, zároveň ve všech fázích rozkladu a různých formách	V průběhu předchozího plánu péče byla veškerá dřevní hmota ponechána v porostu. Vzhledem k tomu, že se jedná o strukturně homogenní porosty, zatím nedochází k akumulaci dřevní hmoty v objemech a kvalitě, jako v případě jádrové části (především ve formě ležících stromů). Tuto formu dřevní hmoty zajistí pokácení několika stromů při tvorbě maloplošných kotlíků (viz výše). Předpokládaný časový horizont dosažení cíle je 3–4 decennia.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	R1.4 Lesní prameniště (svaz <i>Caricion remotae</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
- rozloha ekosystému alespoň na současné úrovni	Plocha ekosystému se v průběhu platnosti předchozího plánu péče prakticky nezměnila, činí pořád necelé 2 % území PR. Může být ohrožena změnou vodního režimu na lokalitě.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	S1.5 Křoviny skal a drolin s rybízem alpským	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
- rozloha ekosystému alespoň na současné úrovni	Plocha ekosystému se v průběhu platnosti předchozího plánu péče prakticky nezměnila, činí pořád necelé 1 % území PR.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
- rozloha ekosystému alespoň na současné úrovni	Ekosystém byl vymapován nově, jehož plocha činí necelé 1 % území PR. Bez potřeby managementu a prakticky bez ohrožení.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	-

Významným limitujícím faktorem v přirozeném vývoji území PR je spárkatá zvěř. Z toho důvodu byla a je investována převážná část finančních prostředků do ochrany proti škodám zvěří okusem, tj. do oplocení vzniklých porostních mezer a oplůtků s jedlí. V průběhu platnosti předchozího plánu péče byly buďto opraveny staré, resp. poškozeny pádem stromu, nebo nově vybudovány mechanické ochrany skupinové v celkovém počtu 17 ks (každá o délce 0,050–0,100 km), do nichž bylo zalesněno celkem 880 ks jedle bělokoré. Průběžně jsou kontrolovány a udržovány stávající individuální ochrany s jedlí z dřívější doby (celkem 70 ks).

Žádná významná disturbance se na území PR v uplynulém období neudála, k odumírání jednotlivých stromů a k postupnému rozpadu stromového patra dochází převážně v důsledku fyzického stárání stromů. Větretem je narušován smrk a buk, vzniklé vývraty smrku se v jádrové části neasanují, jelikož smrk se zde vyskytuje vtroušeně. Navíc v důsledku zastínění nejsou ležící stromy ani kůrovcem obsazovány a tím nehrozí jeho gradace. V mladších porostech přiřazených k rezervaci nařízení správy z r. 2013 bylo asanováno v letech 2013–2019 celkem 75 m³ kůrovcem napadených stromů (smrková enkláva na z. a sz. hranici rezervace, JPRL 606B09a). Dřevní hmota byla z lokality nejčastěji šetrně odvezena.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Ve vztahu k lesnímu ekosystému se nepředpokládá kolize zájmů ochrany přírody. V případě, že by došlo ke kolizi ekosystémové ochrany a ochrany druhové, **prioritním zájmem je ochrana ekosystémová, tedy ochrana samovolných procesů.**

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Následující rámcová směrnice reflektuje současný stav porostů a cíle ochrany. Ve starém pralesovitém porostu – v jádrové části ponechané samovolnému vývoji (plocha 15,46 ha) se počítá pouze s údržbou mechanické ochrany výsadeb JD a přirozené obnovy JV, KL, JLH aj. Na ostatním území, jež je tvořeno mladšími porosty o stáří 40–90 let, se počítá s těžbou výchovnou nebo pouze vytvořením několika kotlíků odtěžením skupinek buků, především nad stávajícím zmlazením pro zvýšení heterogenity vertikální struktury jinak relativně prostorově homogenních porostů, ovšem s ponecháním dřevní hmoty na místě k zetlení.

Jinak je potřeba pokračovat v dosavadním způsobu managementu, tj. udržovat stávající mechanickou ochranu proti zvěři, dále na vhodná místa, zda již do uměle nebo přirozeně vzniklých porostních mezer, doplňovat jedli bělokorou a zároveň chránit přirozenou obnovu dalších druhů dřevin (javory, jilm aj.), možný je také vnos tisu červeného (KASTNEROVÁ et al. 2006), jehož přirozený výskyt nelze vzhledem ke vhodným stanovištním podmínkám vyloučit ani v rezervaci. Vše musí být chráněno proti poškozování zvěří. Zároveň je vhodné provést oplocení celé jádrové části rezervace. Jednoznačným úkolem je upravit stavy zvěře odpovídající stavu lesního ekosystému.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	Les zvláštního určení: 32a – lesy v 1. zónách CHKO, lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách	6F	L5.1 Květnaté bučiny L5.4 Acidofilní bučiny
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
6F	SM 15–30, JD 20–35, BK 40–60, KL 10–20, JV +–10, JLH+–5, JS +–1, JR+ (TS+)		
Porostní typ A		Porostní typ B	
bukový (samovolný vývoj)		bukový	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
–		účelový výběr	

Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“		ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“	
Způsob obnovy a obnovní postup			
s obnovními těžebními zásahy se nepočítá		s celoplošnými obnovními těžebními zásahy se nepočítá, uplatňuje se pouze účelový výběr – vytvoření do 20 kotlíků (v každém kotlíku těžba 5–10 stromů (BK)) pro zvýšení strukturní heterogenity s ponecháním dřevní hmoty na místě k zetlení bez další manipulace; zraňování vybraných stromů nebo jejich skupinek kroužkováním atd., nebudou těženy stromy doupné, biotopové nebo potenciálně biotopové	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
JD – sadba jamková, případně síje JLH – sadba jamková TS – sadba jamková (vše platí pro porostní typ B)			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
6F	JD TS JLH	výsadby jednotlivě a do bioskupin, preferovaný sadební materiál krytokořenný (sadba obalovaná)	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
ochrana přirozené obnovy a výsadeb proti zvěři – mechanická individuální a skupinová (oplůtky, oplocenky)		ochrana přirozené obnovy a výsadeb proti zvěři – mechanická individuální a skupinová (oplůtky, oplocenky); výchova pouze s cílem redukce SM s uvolněním ostatních druhů dřevin, kombinace pozitivního a negativního výběru	
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
nahodilé těžby včetně asanace kůrovcových stromů se neprovádí oplocení prioritně pralesovité části ponechané samovolnému, případně s přesahem do porostního typu B		běžné způsoby asanace aktivních kůrovcových stromů (pokácení, manipulace, odkornění), zlomů a vývrátů (manipulace, odkornění), veškerá dřevní hmota zůstane ponechána na místě k zetlení	
Poznámka			
vyloučena jsou myslivecká zařízení k příkrmování zvěře a slániska; zařízení k lovu zvěře, případně jiná zařízení, lze budovat jen po dohodě s AOPK ČR, kácení nebezpečných stromů ohrožujících bezpečnost LC „Zámecká“ pouze po dohodě s AOPK ČR			

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická (M4_typologicka_mapa.pdf)

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů (M5_mapa_stupnu_prirozenosti.pdf)

b) péče o populace a biotopy rostlin a hub

V současné době přítomné druhy vyšších rostlin nevyžadují žádné cílené managementové zásahy. Žádná zvláštní opatření či management nejsou zapotřebí ani v případě zjištěných

druhů mechorostů. Pro zachování jejich stávající druhové diverzity je důležité zachování diverzity jejich biotopů, většinu faktorů, které ovlivňují bryofloru rezervace (zejména povětrnostní podmínky v jednotlivých letech, výkyvy klimatu, stávající stav porostů a rychlost odrůstání dřevin) není možné aktivně ovlivnit. Trvalé přežití epilitických druhů je závislé na udržení stávající vlhkosti stanoviště, která je udržována zápojem stromů a podrostu, je přitom jedno, zda jde o stromy staré nebo mladších věkových kategorií. V případě epifytických druhů mechorostů je důležité zachovat kontinuitu přítomných vhodných substrátů.

Podobně pro diverzitu hub je klíčová kontinuita bezzásahového režimu – s ohledem na vysokou diverzitu lignikolních druhů a výskyt některých významných vázaných na padlé kmeny a místa se stabilním mikroklimatem je třeba vyloučit jakékoliv lesnické asanační zásahy, odtah nebo i jen rozřezávání padlých kmenů. V blízkém okolí rezervace je třeba vyvarovat se velkoplošných těžeb nebo jiných zásahů, které by mohly mít vliv na mikroklima porostu a příznivý vlhkostní režim lokality. Vzhledem k dlouhodobému přemnožení vysoké zvěře a jejímu tlaku na odrůstající zmlazení dřevin by bylo vhodné pokračovat v budování a údržbě oplocenek chránících vysazené jedle bělokoré nebo menší plošky mlazin, pokud možno uvažovat také o oplocení alespoň jádrového území PR.

c) péče o populace a biotopy živočichů

Především pro saproxylické organizmy je nutné udržet, resp. zvýšit podíl tlejícího dřeva, zpestřit škálu jeho forem (ležící i stojící, zachovávat biotopové a potenciálně biotopové stromy apod.), tvorba biotopových stromů zraňováním (např. kroužkování).

Pro zvýšení druhové pestrosti dřevin lesních ekosystémů je nutné snížit stavy spárkaté zvěře. Jednoznačným úkolem je upravit stavy zvěře na stav odpovídající stavu lesního ekosystému.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Příloha:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

(T1_popis_lesnich_porostu.doc)

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů (M3_mapa_ploch.pdf)

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo PR Jelení bučina je situováno do 1. (pouze malá část j. směrem) a 2. zóny CHKO Jeseníky. Podél v. hranice rezervace je součástí ochranného pásma lesní cesta „Zámecká“, zde se nenavrhují žádná opatření, její případná rekonstrukce nesmí ovlivnit území rezervace. S., z. a j. od hranice rezervace je ochranné pásmo tvořeno zpravidla smrkovými kulturami se zastoupením smrku 70–100 %. Vzhledem k počínající kůrovcové gradaci především s. a v. od rezervace lze očekávat vznik prosvětlených porostů (vtroušeně se zde zastoupen buk lesní, pomístně zmlazuje). Takto vzniklý prostor je vhodné využít především pro vnos jedle bělokoré a dalších druhů dřevin. Kvůli příznivějším světelným podmínkám se

jeví vhodná např. výsadba jilmu původem z rezervace. Na části plochy je vhodné využít spontánní sukcesní procesy – nezalesňovat úplně všechny vzniklé mezery mezi zmlazením.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V průběhu platnosti tohoto plánu péče se předpokládá alespoň jedenkrát obnovení pruhového značení a podle potřeby obnova nebo doplnění hraničních tabulí. Nové geodetické zaměření není potřeba, poslední ZPMZ (č. 400) byl vyhotoven dne 13. 8. 2012.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Nenavrhují se.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Nenavrhují se.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Územím nevede žádná turistická trasa. Pouze po východní hranici rezervace, kterou zde tvoří LC Zámecká cesta, je vedena značená cyklotrasa č. 6068. Tato trasa díky své obtížnosti nepatří k významným a hojně navštěvovaným cyklotrasám. Území rezervace taktéž není a dosud nebylo cílem jiných sportovních aktivit (např. orientační běh), zejména díky své odlehlosti, neexistujícímu zázemí a široké nabídce atraktivnějších lokalit blíže sídel. Z těchto důvodů zde není potřeba stanovovat jakoukoliv regulaci sportovního a rekreačního využití území. Pro uchování stávajícího stavu je vhodné, při případném požadavku na využití rezervace, usměrnit plánovanou aktivitu mimo území rezervace do lokalit vhodnějších.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Obnova stávajícího informačního panelu při sv. hranici rezervace, případně aktualizace jeho obsahu.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Bylo by vhodné provést průzkum lichenologický, chiropterologický, opakovat průzkum bryologický, mykologický, malakologický, entomologický, ornitologický.

Dále opakovat měření provedené JAKUBCOVOU (2017), tj. celoplošné měření vybraných druhů dřevin a také trvalých výzkumných ploch s cílem zjištění výsledky srovnat v čase, optimálně po 10 letech s cílem dlouhodobě sledovat vývoj lesního porostu, v pralesovité části založit další trvalé výzkumné plochy. Případně obdobný výzkum rozšířit do mladších porostů mimo pralesovité jádro rezervace.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Výsadby, podsadby JD, TS, JLH (sazenice a	1500 ks	průběžně	35 000
Budování oplocenek (skupinová ochrana)	0,600 km	průběžně	150 000
Budování masivních oplůtků (individ. ochrana)	150 ks	průběžně	100 000
Nepředvídatelné opravy ochrany proti zvěři	nelze odhadnout	10	200 000
Oplocení pralesovité části, příp. širšího území	2,500 km	1	1 500 000
Těžba výchovná do 40 let (jehl.)	60 m ³	1	40 000
Těžba obnovní nad 40 let (list.)	80 m ³	1	30 000
Tvorba biotopových stromů (zraňování atd.)	100 ks	1	30 000
Obnova pruhového značení	2,809 km	1	7 000
Údržba hraničních tabulí	6 ks	4	20 000
Údržba informačního panelu	1 ks	5	20 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			2 132 000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR, Lesy České republiky, s. p., Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, Vojenské lesy a statky ČR, s. p., VÚKOZ, 2006. *Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000: Výsledek jednání pracovní skupiny ustanovené při Ministerstvu životního prostředí České republiky a složené ze zástupců jmenovaných organizací.* PLANETA, ročník XIV, s. 1–39. 1213–3393.

DVOŘÁK, D., 2012: Zpráva o výsledcích orientačního mykofloristického výzkumu PR Jelení bučina v roce 2012. – Ms., depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník, 31 s.

GRULICH, V. & CHOBOT, K., [eds], 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, 35: 1–178.

HEJDA, R., FARKAČ, J. & CHOBOT, K. [eds], 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí Red List of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates. – Příroda. 36: 1–612.

HOŠEK, E., 1982: Státní přírodní rezervace Jelení bučina – inventarizační průzkum lesnický – část historická. –, Ms., depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník, 13 s. a mapové přílohy.

HRADÍLEK Z., 2004: Mechorosty – inventarizační průzkum v PR Jelení bučina. –, Ms., depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník, 16 s.

CHOBOT, K. & NĚMEC, M. [eds], 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, 34: 1–182.

CHYTRÝ, M., KUČERA, T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. [eds], 2010: Katalog biotopů České republiky. – AOPK ČR, Praha, 445 s.

JAKUBCOVÁ, Z., 2017: Struktura a dynamika populací vybraných druhů dřevin v přírodní rezervaci Jelení bučina. – Ms., Bak. pr., depon. in: LDF Brno, 82 s.

- KASTNEROVÁ, L., ZEIDLER, M. & BANÁŠ, M., 2006: Stav, rozšíření a doporučený management tisů červeného (*Taxus baccata* L.) ve Východních Sudetech. – čas. Slez. Muz. Opava (A), 55: 39–58.
- KAŠÁK, J., 2018: Závěrečná zpráva. Inventarizace MZCHÚ – PR Jelení bučina – Saproxylický hmyz a epigeičtí predátoři. – Ms., depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník, 19 s.
- KORPEL, Š., 1991: Pestovanie lesa. – Príroda, Bratislava.
- LACINA, A., 2010: Inventarizační průzkum malakologický – Ms., depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník, 6 s.
- OREL, J., 1996: Posouzení ekotonu a struktury lesních ekosystémů přírodní rezervace „Jelení bučina“ a návrh managementu. – Ms., Dipl. pr., depon. in: LDF Brno, 42 s.
- SEDLÁČEK, V., 2019: Závěrečná zpráva. Botanický inventarizační průzkum přírodní rezervace Jelení bučina – fytocenologie. – Ms., depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník, 18 s.
- SEDLÁČEK, V., 2019: Závěrečná zpráva. Botanický inventarizační průzkum přírodní rezervace Jelení bučina – floristika. –, Ms., depon. in: Správa CHKO Jeseníky, Jeseník, 23 s.
- VACEK, S., SIMON, J., REMEŠ, J., 2007: Obhospodařování bohatě strukturovaných a přírodě blízkých lesů. Lesnická práce, 447 s.

Internetové zdroje:

Portál Natura 2000 (<http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>)
<http://metadata.nature.cz/records/54637388-0650-46b1-9475-3f8b0a02080a>
<https://geoportal.gov.cz>
<http://drusop.nature.cz>
<http://webgis.nature.cz/geonotes/Default.aspx>

4.3 Seznam používaných zkratk

Zkratky dřevin podle vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování, příloha č. 4: číselné označení, názvy a zkratky dřevin:

BK	Buk lesní
JD	Jedle bělokorá
JLH	Jilm horský
JR	Jeřáb ptačí
JS	Jasan ztepilý
JV	Javor mléč
KL	Javor klen
MD	Modřín opadavý
SM	Smrk ztepilý
TS	Tis červený

DBH – tloušťka v prsní výšce (diameter at breast height)

EVL – evropsky významná lokalita

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod

IUCN – International Union for Conservation of Nature

JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa

KN – katastr nemovitostí

LC – lesní cesta

LHP – lesní hospodářský plán

MZD – meliorační a zpevňující dřeviny

OPRL – Oblastní plán rozvoje lesa

PO – ptačí oblast

PR – přírodní rezervace

SLT – soubor lesních typů

ÚSES – územní systém ekologické stability

ZCHÚ – zvláště chráněné území

ZPMZ – záznam podrobného měření změn

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Olomoucko, Správa CHKO Jeseníky

Na zpracování se podíleli: Mgr. Miroslav Havira, Ph.D., Mgr. Vít Slezák, Ing. Pavel Janeček, Mgr. Petr Zobač, Mgr. Radek Štencl, Miloš Vlček

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

- Tabulky:** Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).
- Mapy:** Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**
- Vrstvy:** Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**